

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.16. Relatio Guilielmi Rubruquisii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](#)

Sæcul. XIII.
A. C. 1255.

stulare, in hæresis reos, vel solum infamia ejus flagrantes, nisi se prorsus Ecclesiæ submittant, animadvertere, & Magistratus civilis præsidium, si opus sit, invocare. Dat illis potestatem absolvendi eos, qui hæresin sincere ejuraverint, & faciendo, quidquid ad hoc munus exercendum necesse sit, haud obstante, quæ Religiosis concessa fuerit, libertate ejusmodi mandata abnuendi. Vult autem, ut ad hæreticos judicandos, vel perpetuo multandos carcere ab Episcopis locorum consilium petant. Hæc Inquisitio per Franciam generalis, &, quod majus est, ob Regis S. Ludovici preces instituta notari maxime meretur.

§. XVI.

Relatio Guilielmi Rubruquisi.

Exente hoc anno 1255 S. Ludovicus a Guilielmo Rubruquisio Franciscano, quem duobus abhinc annis in Tartariam miserat, itineris hujus relationem accepit. Ejus summam vide! Sacra Majestas tua scit, ut opinor, nos anno 1253. 7. Maij pontum Euxinum, (mare magnum Bulgari vocant) navigio ingressos, 21 ejusdem mensis Soldajam in Tartaria Minore sitam advenisse. Diximus nos adire Sarachium, quem esse Christianum comprenderemus, & ad eum nos ferre litteras Re-

Haeluyt.
to. I. p. 71.
Bergeron.
p. 2.

amia
esiae
stra-
oca-
eos,
cien-
dum
iosis
nan-
hæ-
tan-
onif-
ran-
t, ob
otari

i.

cus a
ano,
riam
cce-
estas
Ma-
Bul-
ejus-
nore
Sar-
npe-
s Re-
gis
gis Franciæ. Ergo humaniter exceptis Sæcul. XIII. Episcopus loci multa in laudem Sarta- A. C. 1255. chii nobis dixit, quæ veritati haud consentanea deinde sensimus. Eramus quinque numero; ego, Frater Bartholomæus Cremonensis meus socius, noster scriba Gofetus nomine præsentium lator, Homodei interpres noster, & Nicolaus quidam juvenis, quem ut mancipium Constantiopolis emeram. Soldaja sub initium Ju- H. p. 79. nii discessimus. Triduo post invenimus B. p. 43. Tartaros, quos inter cum agerem, alium in orbem venisse mihi videbar.

Octavo Ascensionis die 5 Junii ad aliquum Scacataji, qui Bati cognatus erat, admissus Imperatoris Constantinopolitanus epistolam ei tradidi, ut iter persequendi copiam impetrarem. Interrogante illo, an placeret bibere cosmos (certum ex equino lacte potum) me tum quidem excusabam. Regionis vero Christiani, Russi, Græci, Alani eum bibere religioni habent, eorumque Sacerdotes bidentem æque puniunt ac si a fide defecisset. Scacatajo ex me quærenti, quid dicturi Sartachio essemus, reposui nos ei locuturos de fide Christiana. Quid hæc sibi vellet, rogabat, avidas promittens aures. Igitur ei symbolum Apostolicum, ut poteram explicavi, per interpretem meum, nullius ingenii hominem, neque

M 2 res

Sæcul XIII. res verbis exprimendi gnarum. Quo au-
A.C. 1255. dito ille caput quassans siluit.

Pridie Pentecostes Alani, qui Græci
ritus Christiani sunt, ad nos venerunt.
Non sunt Schismatichi ut Græci; sed Chri-
stianos omnes promiscue honorant. At-
tulerant nobis carnem coctam, qua ut
vesceremur, & cuidam suorum mortuo
Deum propitium redderemus, orabant.
Respondi, nobis haud licere carnes co-
medere in pervigilio tam festæ diei: cu-
jus historiam cum exponerem, triumpha-
bant gaudio: quippe quæ ad religionem
pertinent, ignorabant omnia, solo JESU
Christi nomine excepto. Una cum mul-
tis aliis Christianis etiam Russis & Hun-
garis interrogabant, an salvi possent fieri,
cum bibere Cosmos, & comedere anima-
lia morticina, vel a Saracenis aliisve eth-
nicis cæsa cogerentur? Nesciunus, aje-
bant, dies jejunii, nec possemus observa-
re, etiamsi cognosceremus. Ergebam
eos, erudiens, ac firmans in fide.

Festo Pentecostes die 8 Junii Sarace-
nus quidam ad nos accessit, cui colloquen-
tes religionem nostram explicare cœpi-
mus. Bona humano generi a Deo præ-
stata per individuam naturæ divinæ cum
humana conjunctionem, mortuorum redi-
tum ad vitam, & judicium futurum, no-
xarum expiationem per baptisma edo-
ctus, id accipere se velle afferuit. At
nobis

nobis idem apparantibus, derepente con- Sæcul. XIII.
A. C. 1255.
scenso equo, se domum petere dixit, ut cum uxore deliberaret. Postridie ad nos, Mutavi consilium, inquietabat, alioqui cosmos haud bibiturus amplius. Nam Christiani loci negant, vero Christi cultori hunc convenire potum: quo ego hac in solitudine abstinere nequeo. Nunquam ei eximere potui hanc opinionem, a fide magnopere absterrentem ejusmodi homines suffultos a Russis, permagno numero inter ipsos habitantibus.

Altero Pentecostes die profecti, pri-
mum recta Septem Triones versus, dein-
de ad Ortum processimus, mare Caspium
habentes a dextra. Comitantes nos
Tartari magnam nobis molestiam faces-
sebant, summum vero fastidium mihi crea-
bat interpres meus, qui, quoties religio-
sum aliquid eis dicere volebam, Noli me
facere concionatorem, ajebat: tales ha-
bere sermones nescio. Sane sic erat:
post enim, quam intelligere paulum lin-
guam coeperam, eum verba mea prorsus
alio sensu reddere cognovi, & quidquid
in buccam venisset, proloqui. Quapro-
pter tacere malui, quam periculosa ejus
opera uti. Paucis ante festum S. Mag-
dalenæ diebus ingentem fluvium Tanaim,
& ultimo Julii aulam Sartachii attigimus
tridui via distantem ab Etilia seu Volga
fluminum, quæ viderim unquam, maxi-

M 3 mo.

Sæcul. XIII. mo. Nestorianus quidam Cojac nomine
A.C. 1255. ab itineris duce consultus ad ministrum
nos misit, qui Legatos ad Principem so-
lebat introducere. Idem dux noster, quid
muneris afferremus, rogabat, indignans,
non habere nos, quod admissionum mini-
stro donaremus. Huic dein præsens rem
excusabam, me monachum esse, nec au-
rum vel argentum tangere causatus. Re-
posuit, cum monachus essem, recte me
agere, quod votum servarem meum: se
non egere rebus nostris, sed de suis po-
tius nobis daturum. Quærebat, quis inter
Francos summus esset Princeps? Impe-
rator, ajebam, si pacatum haberet Re-
gnum. Non, inquiebat, sed Rex Fran-
ciæ. Nempe Balduinum Hannonensem,
ac quandam Equitem Templi, qui fuerat
in Cypro, de te loqui audierat.

§. XVII.

Sartachii alloquium.

Biduo post idem minister me Regis epi-
stolam, sacram supellectilem, ac libros
in aulam deferre jussit, eo quod suus Do-
minus eos spectare cuperet. Complures
Tartari, Christiani & Saraceni circa nos
sedebant in equis, cum evolvi omnia cu-
ravit. Tum quærebat ex me, an Domi-
no suo hæc universa datus essem? Ex-
pavi scilicet ad hæc verba: sed diffimu-
lans